

Islamic Republic of Afghanistan
Independent Election Commission

لایحه پروسه رای دهی

مبني

این لایحه با در نظر داشت صلاحیت های تفویض شده در ماده (۷۹) قانون انتخابات از جانب کمیسیون مستقل انتخابات (منبع کمیسیون) تصویب گردیده است.

هدف

این لایحه امور مربوط به پروسه رای دهی را در انتخابات ریاست جمهوری و شوراهای ولایتی سال ۱۳۹۳ بادر نظر داشت احکام مندرج در ماده (۶) و (۵۶) قانون انتخابات تنظیم میکند.

حق رای دهی

ماده اول:

- (۱) هر تبعه کشور که سن (۱۸) سالگی را تکمیل نموده باشد، از حقوق مننی به حکم محکمه محروم نگردیده باشد و منحیت رای دهنده ثبت نام نموده باشد میتواند در روز رای دهی در حوزه انتخاباتی مربوطه و در محلات از قبل تعیین شده حضور یافته و به رویت کارت رای دهی که از طرف کمیسیون توزیع گردیده است، در مطابقت با طرز العمل های موجود رای بدهد.
- (۲) کمیسیون شرایط لازمه را جهت حفظ سری بودن رای فراهم می نماید.

مراکز و محلات رای دهی

ماده دوم:

- (۱) رای دهی در مراکزی که از جانب کمیسیون در سرتاسر کشور با در نظر داشت نفوس، وضعیت جغرافیایی و امکانات دسترسی رای دهندگان ایجاد میگردند، صورت میگیرد.
- (۲) کمیسیون به آنده رای دهندگان واجد شرایط (مریضان داخل بستر در شفاخانه - محبوسین - افراد جزو تمام های نظامی - خانه های امن) تا حد امکان تسهیلات فراهم خواهند ساخت.
- (۳) مرکز رای دهی حتی الامکان در محلاتی تاسیس میگردد که عامه مردم و به خصوص معلولین به آن دسترسی داشته باشد.
- (۴) مراکز و محلات رای دهی در منازل و اماکن شخصی ایجاد شده نمی تواند.
- (۵) در چوکات هر مرکز رای دهی محلات جداگانه برای رای دهندگان قشراناث تاسیس می گردد.
- (۶) تعداد محلات رای دهی در هر مرکز رای دهی با در نظر داشت نفوس و تعداد رای دهندگان از جانب کمیسیون تعیین میگردد.
- (۷) در صورتیکه کوچی ها از مراکز رای دهی دور واقع شده باشند یک مرکز جداگانه به تناسب نفوس آنها ایجاد میگردد.

روز و اوقات رای دهی

ماده سوم:

- (۱) کمیسیون روز رای دهی را در تقویم انتخاباتی مشخص نموده، زمان آغاز و ختم رایدهی را به اطلاع عامه می رساند.
- (۲) در صورت برگزاری بیشتر از یک انتخابات در یک روز، شرایط و تسهیلات لازم جهت رای دهی در بیشتر از یک انتخابات برای رای دهندگان فراهم میگردد.
- (۳) در صورت وقوع، شورش، تشدد، طوفان، سیلاب و یا هم سایر حوادث غیر مترقبه که جریان رای دهی را در محلات یا مراکز ناممکن و یا مختل سازد، ناظم بلعوی و یا مدیر مرکز رای دهی امر توقف موقت رای دهی را در مرکز مربوطه صادر نماید و یا هم مرکز رایدهی را کاملاً مسدود نماید.

- (۴) ناظم ساحوی مکلف است فیصله های خویش را در مورد فقره سوم این ماده ، به زودترین فرصت از طریق آمر دفتر ولایتی به اطلاع کمیسیون برساند.
- (۵) بعد از رفع حالات پیشبینی شده ، ناظم ساحوی میتواند بعد از استیذان دفتر ولایتی مدت رای دهی را به اندازه مدت زمانی که پروسه رای دهی متوقف گردیده است، در همان روز تمدید نماید.
- (۶) قبل از اینکه ختم رای دهی اعلان گردد، آخر صاف رای دهندگان نشانی شده و به اشخاص حاضر در صاف رای دهندگان اجازه رای دهی داده شود. بعد از اعلان وقت ختم رای دهی هیچ شخص نمیتواند به منظور رای دهی به صف رای دهندگان بپیوندد.
- (۷) کمیسیون میتواند با در نظر داشت اوضاع و ضرورت فیصله نماید تا ساعات رای دهی در یک یا چند مرکز رای دهی و یا حوزه حد اکثر الی دوساعت تمدید گردد.

کارکنان انتخاباتی در مراکز رای دهی

ماده چهارم:

- (۱) جریان رای دهی در محلات رای دهی از طرف کارکنان انتخاباتی تحت نظارت مستقیم (رئیس محل، مدیر مرکز و ناظم ساحوی) اداره میگردد.
- (۲) رئیس محل به منظور اداره بهتر پروسه رای دهی می تواند در صورت نقض قانون اساسی، قوانین انتخاباتی، لوایح و سایر اسناد تصویب شده از جانب کمیسیون به ناظرین، مشاهدین ، نمایندگان رسانه ها و مهمانان خاص بعد از تایید مسئول مرکز هدایت دهد تا محل رای دهی را ترک نمایند.
- (۳) در صورت تراکم بیش از حد مشاهدین ، نمایندگان رسانه ها و مهمانان خاص رئیس محل تدابیر لازمه را جهت حضور مساویانه آنها در محل رای دهی در نظر گیرد.

ژورنال محل رای دهی

ماده پنجم:

هر محل رای دهی دارای یک ژورنال میباشد. ژورنال محل رای دهی حاوی معلومات در رابطه به شکایات ثبت شده در محل، تدابیر اتخاذ شده در مورد و واقعات عمده محل رای دهی میباشد که بصورت منظم با ذکر وقت از جانب رئیس محل باید درج ژورنال گردد.

اجازه حضور در محلات رای دهی

ماده ششم:

- (۱) به استثنای افراد آتی هیچ فردی اجازه حضور در محلات رای دهی را ندارد:
- الف- کارکنان انتخاباتی محل رای دهی، اعضای کمیسیون و کارمندان توظیف شده از جانب دارالانشای کمیسیون.
- ب- افراد معرفی شده از جانب کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی.
- ج- آنده از اتباع واجد شرایط که کارت رای دهی خویش را همراه داشته و به منظور رای دادن آمده باشند.
- د- ناظرین ملی و بین المللی، مشاهدین و نمایندگان رسانه های که از جانب کمیسیون اعتبار نامه دریافت نموده اند.
- ه- مهمانان خاص معرفی شده از جانب کمیسیون.
- و- اشخاصیکه طبق فقره (۳) ماده دهم این لایحه اجازه همکاری به رای دهندگان نیازمند به کمک را دارند.
- ز- موظفین امنیتی به استیذان رئیس محل.
- ح- در مسافه پنجصد متری مراکز رای دهی هیچ شخص نمی تواند سلاح ناریه یا جارحه را حمل نماید به جز مسوولین امنیتی به استیذان وزارت امور داخله.
- (۲) آنده از افرادی که در مراکز رای دهی حضور دارند باید به سری بودن رای احترام گذارند.

واجد شرایط بودن رای دهندگان

ماده هفتم:

- (۱) رای دهنده مکلف است قبل از حصول ورق رای دهی، کارت ثبت نام را که کمیسیون به منظور تثبیت هویت او مشخص نموده است ارایه نماید.
- (۲) مشخصات کارت رای دهنده از جانب کارکنان انتخاباتی در محل مربوطه ثبت میگردد.

اعتراض به حق رای دهی

ماده هشتم:

افراد ذیل میتوانند در رابطه به حق رای دهی شخص رای دهنده در یک مرکز رای دهی اعتراض نمایند:

- اتباع واجد شرایط رای دهی؛ و
- ناظرین دارای اعتبارنامه و مراجع مسئول.

اعتراضات در این رابطه قبل از انداختن ورق رای در صندوق توسط رای دهنده، با رئیس محل در میان گذاشته میشود. رئیس محل رای دهی در رابطه تصمیم اتخاذ نموده و اعتراض را توأم با دلایل و فیصله اتخاذ شده درج ژورنال محل رای دهی می نماید.

شکایت بر روند رای دهی

ماده نهم:

(۱) افراد ذیل میتوانند درمورد تخطی و تخلف انتخاباتی شکایت درج نمایند:

- اتباع واجد شرایط رای دهی؛ و
- ناظرین دارای اعتبارنامه و مراجع مسئول.

(۲) در صورت عدم رضایت اعتراض کننده از تصمیم رئیس محل، اعتراض کننده یا طرفی که بر علیه وی اعتراض صورت گرفته است میتوانند به کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی شکایت نمایند.

(۳) موارد مربوط به اعتراضات و شکایات بادر نظر داشت لایحه مربوطه به کمیسیون مستقل شکایات انتخاباتی راجع می گردد

رای دهی

ماده دهم:

(۱) رای دهنده باید به اراده خود کاندید مورد نظر خویش را در ورق رای دهی به شکل سری نشانی نماید.

(۲) کارکنان انتخاباتی در محل رای دهی قبل از این که یک رای دهنده داخل غرفه رای دهی میشود معلومات لازم را درمورد چگونگی نشانی نمودن کاندید مورد نظرشان به رای دهنده ارایه مینمایند. کارکنان انتخاباتی به هیچ صورت در تصمیم گیری رای دهنده در رابطه به رای دهی، دخالت مستقیم یا غیر مستقیم نمی نمایند.

(۳) یک رای دهنده نیازمند به کمک برای نشانی نمودن ورق رای خویش میتواند از یک شخص با صلاحیت و مورد اعتماد منجمله از رئیس محل رای دهی مطابق به شرایط آتی تقاضای همکاری نماید.

الف) شخصی که به یک رای دهنده درمورد نشانی نمودن ورق رای دهی همکاری مینماید باید ورق رای دهی را در حضور و مطابق خواست و اراده رای دهنده نشانی نماید.

ب) هیچ شخص به استثنای رئیس محل رای دهی نمیتواند اضافه تراز یک رای دهنده را در یک محل در رابطه به رای دهی همکاری نماید. شخص مذکور باید دارای کارت ثبت نام رایدهی باشد.

ج) هرگونه همکاری که برای یک رای دهنده مطابق به شرایط این ماده صورت میگیرد باید درج ژورنال محل رای دهی گردد.

د) شخصی که به یک رای دهنده همکاری مینماید، باید سری بودن رای فرد نیازمند به کمک را محترم بشمارد.

(۴) انگشت هر رای دهنده باید قبل از دریافت ورق رای دهی توسط هر دو رنگ مخصوص نشانی گردد. به آنده از افرادی که انگشت دست شان به رنگ مخصوص نشانی شده باشد اجازه ورود به محل رای دهی داده نمیشود، مگر آنکه بخاطر همکاری به یک رای دهنده نیازمند به کمک مراجعه نماید.

(۵) در صورتی که بیشتر از یک انتخابات در جریان یک روز برگزار گردد، هر رای دهنده دارای حق رای دادن به تعداد انتخابات های برگزار شده در همان روز میباشد.

(۶) کارکن توزیع اوراق رای دهی میتواند در صورت تخریب ورق رای دهی، به نوعی که باعث عدم اعتبار ورق رای دهی گردد، ورق رای دهی جدید را در اختیار رای دهنده قرار دهد. در این صورت ورق ضایع شده رای دهی باید نگهداری و موضوع درج ژورنال محل رای دهی و فورمه نتایج گردد.

(۷) اوراق رای یک مرکز و یا یک محل به مرکز و یا محل دیگر قابل انتقال نمی باشد.

(۸) در یک محل رای دهی صرف (۶۰۰) ورق رای قابل اجرا میباشد.

(۹) در صورت تکمیل شدن اوراق رای دهی در یک محل و یا مرکز، جریان رای دهی متوقف می گردد و ناظرین و مشاهدین الی آغاز روند شمارش و بعد از آن نزد صندوق ها باقی مانده می توانند.

(۱۰) در صورت کمبود ورق رای در یک مرکز ، اوراق رای به آن مرکز فرستاده نمیشود ، بلکه محل جدید در آن مرکز ایجاد میگردد، مشروط به اینکه تقاضا برای ایجاد محل قبل از ساعت ۱ بعد از ظهر روز انتخابات صورت گرفته باشد و فاصله مرکز از دفتر ولایتی کمتر از یکساعت باشد.

مرحله بعد از رای دهی

ماده یازدهم:

- (۱) بعد از اینکه آخرین رای دهنده رای خود را در صندوق رای دهی می اندازد، رئیس محل باید صندوق های رای دهی را مهر و لاک و مواد رای دهی را جمع آوری و در محل مصئون حفظ نموده و صورت حساب اوراق رای دهی را تهیه نماید.
- (۲) مهر و لاک صندوق های رای دهی و تهیه صورت حساب اوراق رای از جانب ناظرین ، مشاهدین و نمایندگان رسانه ها مشاهده و نظارت میگردد. در صورت عدم حضور ناظرین، مشاهدین و نمایندگان رسانه ها موضوع ثبت ژورنال گردد و توسط مدیر مرکز رایدهی تأیید گردد.

انفاذ

ماده دوازدهم:

این لایحه از تاریخ تصویب نشر و نافذ میگردد.

